

ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

О Т Г О В О Р И

от
Мая Павлова Кончарска – съдия в РС Кнежа,
кандидат в конкурса за заемане на длъжността „Административен ръководител
– Председател на Районен съд – гр. Кнежа“

ОТНОСНО: Въпроси, зададени от г-жа Биляна Гяурова-Вегертседер –
Директор на Български институт за правни инициативи

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС,
УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА,**

Във връзка с поставените към мен въпроси давам следните отговори:

Въпрос № 1: В края на концепцията си говорите за реформата в съдебната карта. Запозната ли сте с разработените от ВСС 4 модела за реструктуриране? Следва ли да се взема предвид мнението на административните ръководители на органи на съдебната власт и на обществеността при прекрояването на съдебната карта, според Вас? Ще доведе ли промяната в съдебната карта за по-равномерна натовареност?

ОТГОВОР: Запозната съм с разработените 3 модела за оптимизация на съдебната карта и предложения впоследствие четвърти модел, целящи уеднаквяване натовареността между съдиите в отделните съдилища, специализация на съдиите и оптимизиране дейността на съдилищата. Според мен, прекрояването на съдебната карта е въпрос, който трябва и следва да бъде подложен както на професионален, така и на обществен дебат. Следва да бъдат съобразени спецификите и особеностите на съдилищата, подлежащи на реструктуриране, както и особеностите на съответните населени места, попадащи в съответните съдебни райони. Внимателно следва да се прецени и как това ще се отрази на достъпа на гражданите до правосъдие. Предложеният четвърти модел действително е доста радикален, но е възможно именно той да се окаже най-подходящ за успешното провеждане на съдебната реформа. Отделно от това обаче, намирам, че с оглед спецификата на отделните съдебни райони, не би било удачно да се избере един унифициран, аналогично на реформираните районни прокуратури, модел за реструктуриране (очевидно,

унифицираният модел не се оказа достатъчно добър за всички районни прокуратури). Ето защо считам, че по отношение на районните съдилища биха могли успешно да бъдат приложени различни модели в различните съдебни райони. Считам, че следва да бъде взето предвид и мнението на административния ръководител, който се предполага познава в детайли спецификата на съответния съдебен район и е запознат с работата на съответния съд. Вероятно бъдещата промяна на съдебната карта би довела до по-равномерна натовареност между магистратите.

Въпрос № 2: Резултатите от изследването „Нагласи на магистратите към създаване на механизъм за търсене на дисциплинарна и наказателна отговорност на главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС, проведено по поръчка на БИПИ през 2019 г. показват, че 54.5% от прокурорите и 67% от съдиите подкрепят промяната на чл.126, ал.2 КРБ по отношение на функциите на главния прокурор. Вие виждате ли перспектива и необходимост от такава промяна? Кой, според Вас, би могъл да извършва независимо разследване срещу главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС?

ОТГОВОР: Съгласно чл. 126, ал.2 от Конституцията на РБългария, главният прокурор осъществява надзор за законност и методическо ръководство върху дейността на всички прокурори. С Решение № 11/ 23.07.2020 год. по дело № 15/ 2019 год. на Конституционния съд на РБ е прието, че надзорът за законност и методическото ръководство върху дейността на всички прокурори, осъществявани от главния прокурор по смисъла на чл. 126, ал.2 от Конституцията, не включват случаите, когато прокурор извършва проверки, разследвания и други процесуални действия по сигнали срещу главния прокурор. Разследването е от компетентността на органи, различни от съда, но в случай, че се налага разследване срещу главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС, считам, че то следва да бъде извършвано от независим разследващ орган/прокурор, като за целта бъдат направени законодателни промени и разписани ясни правила.

Въпрос № 3: Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминават обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед на правилата за тях, разписани в него?

ОТГОВОР: Предвид обстоятелството, че за административен ръководител се избира магистрат, чийто морални качества са преценени при назначаването му, се предполага, че избраният административен ръководител притежава нравствените качества, които се изискват КЕПБМ. Независимо от това, според мен, няма пречки да бъде предвидено участие на избраните за административни ръководители магистрати в обучение относно етичното поведение на административните ръководители.

ВЪПРОС № 4: Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник?

ОТГОВОР: Съгласно чл. 2 от Правилата за дейността на съдиите-наставници, съдия-наставник се определя на младши съдия за срока по чл. 240 от ЗСВ и на съдия при първоначално назначаване в районен, окръжен или административен съд, за първата година от встъпването в длъжност. Административният ръководител на съответния съд може да бъде полезен на съдията-наставник като му съдейства при изпълнение на задълженията му, подпомага го в дейността му и му осигурява възможност за участие в срещи, други инициативи и обучения, организирани от НИП и ВСС, във връзка с наставническата му дейност.

ВЪПРОС № 5: Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебната власт, според Вас?

ОТГОВОР: Едно от основните задължения на етичните комисии е да изготвят становища за притежаваните нравствени качества от магистратите, участващи в конкурси по ЗСВ и становища относно спазване на правилата за етично поведение при атестирането на магистрати. За целта членовете им следва да разполагат с необходимата информация за съответните магистрати. Обикновено членовете на етичните комисии познават добре магистратите от съответния орган на съдебната власт, познават проблемите по спазването на етичните правила и са в състояние да реагират своевременно и адекватно на подадени сигнали.

ВЪПРОС № 6: Ясни, прозрачни и справедливи ли са критериите за допълнително възнаграждение на съдиите, съдебните служители и съдебната администрация, според Вас?

ОТГОВОР: Считаю, че съществуващите към момента критерии за допълнително възнаграждение на магистратите, съдебните служители и съдебната администрация действително не са съвсем ясни, обективни и прозрачни. Намирам, че би било правилно да се ограничат правомощията на административните ръководители при определяне на допълнителните трудови възнаграждения.

ВЪПРОС № 7: Има ли необходимост от промяна в правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи, приети с решение на ВСС през 2013 г. и променени с решение на пленума на ВСС през ноември 2017 г.?

ОТГОВОР: Като цяло, считам, че на този етап не е налице необходимост от промяна на Правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи (приети с решение на ВСС по Протокол № 1/ 10.01.2013 год., изм. и доп. с решение на пленума на ВСС по

Протокол № 39/ 30.11.2017 год.). Би могло да се предвиди правомощие и на административния ръководител на районно ниво да предлага за поощрения магистрати от съответната институция, тъй като същият има преки впечатления от работата, професионалните и личните качества на колегите си.

Въпрос № 8: Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

ОТГОВОР: Към настоящия момент РС – Кнежа не работи с ЕИСС, с изключение на образуваните през периода от 19.08. до 18.09.2020 год. дела. Решение за това беше взето на проведено Общо събрание на съдиите и съдебните служители, след проведено тайно гласуване. Действително, в първоначалния й вид системата имаше доста недостатъци, които значително затрудняваха работата както на съдебните служители, така и на съдиите. След извършването на редица промени, към момента значително е подобрена бързината на системата и е облекчена работата с нея. Вярвам, че бъдещето на правосъдието е свързано с въвеждането на електронното правосъдие и се надявам, че ЕИСС ще обезпечи нуждите на съдопроизводството. Със системата ще се унифицират някои съдебни актове, ще се гарантира бързината и ефективността на правораздавателната дейност, вкл. с оглед оптимизиране на съдебната карта. Системата ще гарантира и на гражданите своевременно правосъдие.

ВЪПРОС № 9: По какъв начин според Вас следва да се развият „уменията за комуникация и етично отношение“ на съдиите и съдебните служители в РС Кнежа, за които говорите на страница 11 от Вашата концепция?

ОТГОВОР: Несъмнено, с поведението си административният ръководител следва да е пример както за магистратите и другите си колеги, така и за съдебните служители. Същият следва да се отнася внимателно, спокойно и с разбиране към всички работещи в институцията и по този начин да ги насърчава към подобно поведение. Добър микроклимат се постига с открит и конструктивен диалог както в ежедневното общуване, така и при провеждането на периодични работни съвещания. За постигането на добра работна атмосфера следва да се стимулират иновативните предложения за разпределяне и решаване на поставените задачи, както и да се прекъснат своевременно всякакви опити за интриги. Неформалните събирания по различни поводи също допринасят за улесняването на комуникацията и освобождаването на стреса, който несъмнено е част от напрегнатото ни служебно ежедневие.

С УВАЖЕНИЕ:

Мая Кончарска,
съдия в РС – Кнежа